

Tekstfragment:

RIVM: 19.000 jongeren lopen risico door energiedrank

(1) Een relatief kleine groep jongeren loopt een risico op gezondheidsklachten als gevolg van overmatig gebruik van energiedrank. Het gaat om zo'n 19.000 mensen van dertien tot achttien jaar oud, die drie of meer blikjes per dag nuttigen. Staatssecretaris Paul Blokhuis wil dat er maatregelen genomen worden.

(2) Energiedrankjes bevatten onder andere suikers en cafeïne. Blokhuis kondigde eerder een onderzoek aan naar de gecombineerde effecten van suikers en cafeïne, nadat de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde opriep tot een algeheel verbod op energiedrank voor kinderen. In dat onderzoek concludeert het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) nu dat gezondheidseffecten als gevolg van acute blootstelling aan bepaalde stoffen "niet kunnen worden uitgesloten". Alleen al door de grote hoeveelheden suikers die de drankjes bevatten, ontstaan gezondheidsrisico's.

(3) Een belangrijke kanttekening die de onderzoekers maken, is dat regelmatige consumptie van maximaal één blikje per dag geen problemen geeft, maar dat het eenmalig drinken van een grote hoeveelheid (drie blikjes of meer) risicovol is.

(4) Wel merken de onderzoekers op dat de jongeren die veel energiedrank drinken, in het algemeen een ongezonder leefpatroon kennen. Ze roken meer en drinken meer alcohol dan jongeren die minder energiedrank drinken.

naar een deel van een artikel van Jorg Leijten, NRC, 6 juli 2018

- 1p 33 Wat was de aanleiding voor het in het tekstfragment genoemde onderzoek?
→ Citeer het zinsgedeelte met de aanleiding voor het onderzoek.
- 1p 34 Wat is het verband tussen alinea 2 en alinea 3 in het tekstfragment?
A Alinea 2 en 3 vormen samen een opsomming.
B Alinea 2 en 3 vormen samen een tegenstelling.
C Alinea 3 geeft een nuancering bij alinea 2.
D Alinea 3 geeft een voorbeeld bij alinea 2.
- 1p 35 Zowel de tekst 'Hyperactief en tegelijk doodmoe' als het tekstfragment gaat over energiedrank en jongeren. Hoe is het tekstfragment het best te typeren ten opzichte van de tekst 'Hyperactief en tegelijk doodmoe'?
A als een aanvulling
B als een conclusie
C als een tegenstelling
D als een voorbeeld

Je zit in het examenjaar en dat is een druk jaar met veel toetsen en inleveropdrachten. Het is je opgevallen dat het gebruik van energiedrank dit jaar is toegenomen. Veel leerlingen nemen de energiedrankjes mee naar school en er zijn zelfs leerlingen die al vóór de eerste les hun eerste blikje leegdrinken.

De explosieve stijging van het gebruik van energiedrank is jullie schooldirecteur ook opgevallen. Samen met een aantal docenten is de directeur bezig met een verbod op energiedrank in en rondom de school. De bedoeling is dat het verbod vanaf het volgend schooljaar geldt; dan mag in de school en op het schoolplein geen energiedrank meer gedronken worden. Ook mogen de leerlingen de drankjes niet bij zich hebben. Voordat de directeur definitief een beslissing neemt, mogen de bovenbouwleerlingen hun mening geven over het voorgenomen besluit.

In een van de lessen Nederlands is de tekst 'Hyperactief en tegelijk doodmoe' behandeld en je hebt inmiddels een duidelijke mening over energiedrank. Jouw docent heeft je gevraagd om hierover een artikel te schrijven voor de bovenbouwleerlingen.

13p 36 **Opdracht**

Schrijf een artikel over het gebruik van energiedrank op school. Gebruik hiervoor de gegevens uit bovenstaande tekst en eventueel de tekst 'Hyperactief en tegelijk doodmoe' en het bijbehorende tekstfragment. Gegevens die niet in de opdracht staan, moet je zelf bedenken.

Besteed in jouw artikel aandacht aan de volgende punten:

- de aanleiding om het artikel te schrijven: het voorgenomen besluit van de directeur;
- een beschrijving van de inhoud van het voorgenomen besluit van de directeur;
- jouw ervaring met energiedrank of een voorbeeld van gebruik van energiedrank door anderen;
- een voordeel van het gebruik van energiedrank;
- een nadeel van het gebruik van energiedrank;
- jouw mening over het voorgenomen besluit van de directeur;
- twee passende argumenten die jouw mening over het voorgenomen besluit ondersteunen.

Maak er een samenhangend geheel van en schrijf er een passende titel boven. Zet je voor- en achternaam onder het artikel.

Let op: Zorg ervoor dat je tekst minimaal uit 100 woorden bestaat. Bij minder dan 100 woorden krijg je geen punten voor taalgebruik.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.